TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2022. gada 9. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (EEK) Nr. 2913/92 – Kopienas Muitas kodekss – 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts – Muitas vērtība – Līdzīgu preču darījuma vērtības noteikšana – Valsts muitas dienesta izveidota un pārvaldīta datubāze – Datubāzes, ko izveidojuši un pārvalda citu dalībvalstu muitas dienesti un Eiropas Savienības dienesti – Identiskas vai līdzīgas preces, kas eksportētas uz Savienību "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā"

Lietā C-187/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kúria* (Augstākā tiesa, Ungārija) iesniedza ar 2021. gada 4. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 25. martā, tiesvedībā

FAWKES Kft.

pret

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], D. Gracijs [*D. Gratsias*] (referents) un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *FAWKES Kft.* vārdā – *L. P. Maruzs*, *ügyvéd*,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

– Spānijas valdības vārdā – *I. Herranz Elizalde* un *S. Jiménez García*, pārstāvji,

– Francijas valdības vārdā – *G. Bain* un *A.-L. Desjonquères*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

– Somijas valdības vārdā – *M. Pere*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *B. Béres* un *F. Clotuche-Duvieusart* un, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 82/97 (OV 1997, L 17, 1. lpp.) un Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu Nr. 2700/2000 (OV 2000, L 311, 17. lpp.) (turpmāk tekstā – "Muitas kodekss") 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *FAWKES Kft.* un *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága* (Valsts nodokļu un muitas administrācijas Pārsūdzību nodaļa, Ungārija) (turpmāk tekstā – "Ungārijas muitas dienests") par lēmumu, ar kuru šī muitas administrācija, piemērojot Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta b) apakšpunktu, noteica Ķīnas izcelsmes tekstilizstrādājumu muitas vērtību (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

Muitas kodekss

3 Muitas kodekss tika atcelts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV 2013, L 269, 1. lpp., labojums – OV 2013, L 287, 90. lpp.). Tomēr saskaņā ar šīs pēdējās minētās regulas 286. panta 2. punktu, lasot to kopsakarā ar tās 288. panta 2. punktu, Muitas kodekss ir piemērojams līdz 2016. gada 30. aprīlim.

4 Saskaņā ar Muitas kodeksa astoto apsvērumu:

"[..], pieņemot šā Kodeksa īstenošanai nepieciešamos pasākumus, vislielākā uzmanība jāvelta tam, lai novērstu jebkādu krāpšanu vai nepareizu rīcību, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Eiropas [Savienības] vispārējo budžetu."

5 Šā kodeksa 6. panta 3. punktā ir noteikts:

"Muitas dienestu pieņemtajos rakstveida lēmumos, kas noraida pieprasījumus vai kaitē personām, kurām tie ir adresēti, norāda to pieņemšanas pamatojumu."

6 Minētā kodeksa 29. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ievestu preču muitas vērtība līdzinās darījuma vērtībai, tas ir, cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par precēm, pārdodot tās izvešanai uz Kopienas muitas teritoriju, kas vajadzības gadījumā ir precizēta saskaņā ar 32. un 33. pantu [..]."

7 Šā paša kodeksa 30. panta 1. un 2. punkts ir izteikts šādi:

"1. Ja muitas vērtību nevar noteikt saskaņā ar 29. pantu, tā ir jānosaka, secīgi piemērojot 2. punkta a), b), c) un d) apakšpunktu līdz pirmajam apakšpunktam, pēc kura to var noteikt [..].

2. Muitas vērtība, ko nosaka saskaņā ar šo pantu, ir:

a) darījuma vērtība vienādām precēm, kas pārdotas izvešanai uz Kopienu un izvestas tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad novērtējamās preces;

b) darījuma vērtība līdzīgām precēm, kas pārdotas izvešanai uz Kopienu un izvestas tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad novērtējamās preces;

c) vērtība, kas balstās uz vienas vienības cenu, par kādu vienādas vai līdzīgas ievestās preces tiek pārdotas Kopienā vislielākajā kopapjomā personām, kas nav saistītas ar pārdevēju;

d) izskaitļotā vērtība, ko veido šādu lielumu summa:

– ievesto preču ražošanā izmantoto materiālu un izgatavošanas vai citu pārstrādes darbību cena vai vērtība,

– peļņas un vispārīgo izdevumu summa, kas vienāda ar summu, kas parasti parādās, pārdodot tāda paša veida vai tipa preces kā novērtējamās, kuras izvešanai uz Kopienu izgatavo izvedējas valsts ražotāji,

– 32. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto priekšmetu cena vai vērtība."

8 Muitas kodeksa 31. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ja ievestu preču muitas vērtību nevar noteikt saskaņā ar 29. vai 30. pantu, to nosaka, pamatojoties uz Kopienā pieejamiem datiem, izmantojot pieņemamus līdzekļus, kas atbilst principiem un vispārīgiem noteikumiem, kas ietverti:

– Nolīgumā par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu no 1994. gada,

– 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII pantā,

un

– šās nodaļas noteikumos."

9 Šā kodeksa 78. pants ir formulēts šādi:

"1. Pēc preču atlaišanas muitas dienesti var pēc sava ieskata vai pēc deklarētāja lūguma izdarīt deklarācijā labojumus.

2. Pēc preču atlaišanas, lai pārliecinātos par deklarācijas datu pareizību, muitas dienesti var pārbaudīt tirdzniecības dokumentus un datus par attiecīgo preču ievešanu un izvešanu vai sekojušajām tirdznieciskām darbībām ar šīm precēm. Šādas pārbaudes var izdarīt deklarētāja vai jebkuras citas personas telpās, kas minētajās darbībās tieši vai netieši iesaistīta sakarā ar savu komercdarbību, vai pie jebkuras citas personas, kuras valdījumā komercdarbības vajadzībām atrodas minētie dokumenti un ziņas. Šie dienesti var arī pārbaudīt preces, ja tās joprojām ir iespējams tiem uzrādīt.

3. Ja deklarācijas pārskatīšanas rezultātā vai pēcmuitas pārbaudē atklājas, ka attiecīgās muitas procedūras noteikumi ir piemēroti, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, muitas dienesti saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem veic pasākumus, kas nepieciešami lai stāvokli izlabotu, ņemot vērā tiem pieejamo jauno informāciju."

10 Minētā kodeksa 221. panta 3. un 4. punktā ir paredzēts:

"3. Paziņojumu debitoram nesniedz pēc tam, kad beidzies trīs gadu laika posms pēc dienas, kurā radies muitas parāds. Šo termiņu var pārtraukt uz pārsūdzības procesa laiku, sākot no brīža, kad ir iesniegta pārsūdzība 243. panta nozīmē.

4. Ja muitas parāds ir tādas darbības iznākums, par kuru tajā laikā, kad tā izdarīta, būtu paredzēta krimināltatbildība, summu atbilstīgi spēkā esošajos noteikumos izklāstītajiem nosacījumiem var paziņot debitoram pēc tam, kad beidzies 3. punktā minētais trīs gadu laika posms."

Īstenošanas regula

11 Komisijas Regula (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai Nr. 2913/92 (OV 1993, L 253, 1. lpp.,), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 1994. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 3254/94 (OV 1994, L 346, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Īstenošanas regula"), V sadaļas nosaukums ir "Muitas vērtība" un tajā ir iekļauts 141.–181.a pants.

12 Īstenošanas regulas 142. pantā ir noteikts:

"1. Šajā sadaļā:

[..]

c) "tādas pašas preces" ir vienā un tajā pašā valstī ražotas preces, kas ir vienādas visos aspektos, arī pēc fiziskām īpašībām, kvalitātes un reputācijas. Niecīgas izskata atšķirības nav šķērslis par tādām pašām uzskatīt preces, kas visādi citādi atbilst šai definīcijai;

d) "līdzīgas preces" ir vienā un tajā pašā valstī ražotas preces, kuras, lai gan nav vienādas no visiem aspektiem, ir ar līdzīgām īpašībām un sastāv no līdzīgiem materiāliem, kas ļauj tām izpildīt vienas un tās pašas funkcijas un būt komerciāli atvietojamām; nosakot, vai preces ir līdzīgas, ņem vērā preču kvalitāti, to reputāciju, preču zīmes esību u.c.;

[..].”

13 Šīs regulas 150. pants ir formulēts šādi:

“1. Piemērojot [Muitas kodeksa] 30. panta 2. punkta a) apakšpunktu (tādu pašu preču darījuma vērtība), muitas vērtību nosaka, ņemot vērā tādu pašu preču darījuma vērtību pārdošanā, kas notikusi tādā pašā tirdzniecības līmenī un praktiski tādā pašā daudzumā kā vērtētās preces. [..]

3. Ja, piemērojot šo pantu, tiek konstatēta vairāk nekā viena darījuma vērtība līdzīgām precēm, tad ievesto preču muitas vērtības nosaka pēc zemākās no tām.

4. Piemērojot šo pantu, darījuma vērtību citas personas ražotām precēm ņem vērā tikai tad, ja nav iespējams saskaņā ar 1. punktu konstatēt darījuma vērtību līdzīgām precēm, ko ražojusi tā pati persona, kas ražojusi vērtētās preces.

5. Piemērojot šo pantu, līdzīgu ievestu preču darījuma vērtība ir muitas vērtība, kas iepriekš noteikta saskaņā ar [Muitas kodeksa] 29. pantu un ko koriģē atbilstīgi šā panta 1. un 2. punktam.”

14 Minētās regulas 151. pantā ir noteikts:

“1. Piemērojot [Muitas kodeksa] 30. panta 2. punkta b) apakšpunktu (līdzīgu preču darījuma vērtība), muitas vērtību nosaka, ņemot vērā līdzīgu preču darījuma vērtību pārdošanā, kas notikusi tādā pašā tirdzniecības līmenī un praktiski tādā pašā daudzumā kā vērtētās preces. [..]

[..]

3. Ja, piemērojot šo pantu, tiek konstatēta vairāk nekā viena darījuma vērtība līdzīgām precēm, tad ievesto preču muitas vērtības nosaka pēc zemākās no tām.

4. Piemērojot šo pantu, darījuma vērtību citas personas ražotām precēm ņem vērā tikai tad, ja nav iespējams saskaņā ar 1. punktu konstatēt darījuma vērtību līdzīgām precēm, ko ražojusi tā pati persona, kas ražojusi vērtētās preces.

5. Piemērojot šo pantu, līdzīgu ievestu preču darījuma vērtība ir muitas vērtība, kas iepriekš noteikta saskaņā ar [Muitas kodeksa] 29. pantu un ko koriģē atbilstīgi šā panta 1. un 2. punktam.”

15 Īstenošanas regulas 181.a pantā ir noteikts:

“1. Muitas dienestiem nav jānosaka ievedpreču muitas vērtība, pamatojoties uz darījumu vērtības noteikšanas metodi, ja saskaņā ar 2. punktā noteikto procedūru tās nav pārliecinātas, ņemot vērā pamatotas šaubas, vai deklarētā vērtība ir [Muitas kodeksa] 29. pantā minētā samaksātā vai maksājamā kopsumma.

2. Ja muitas iestādēm radušās 1. punktā minētās šaubas, tās var lūgt papildu informāciju saskaņā ar 178. panta 4. punktu. Ja vēl ir šaubas, muitas dienestiem pirms galīga lēmuma pieņemšanas ir jāpaziņo attiecīgajai personai, pēc tās lūguma arī rakstiski, par šaubu pamatojumu un jāsniedz tai pieņemama iespēja atbildēt. Galīgais lēmums un tā pamatojums ir jāpaziņo rakstiski attiecīgajai personai.”

Regula Nr. 515/97

16 Padomes Regulas (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV 1997, L 82, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 766/2008 (OV 2008, L 218, 48. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 515/97"), 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Šī regula nosaka veidus, kādos par tiesību aktu muitas jomā un lauksaimniecības tiesību aktu ieviešanu dalībvalstīs atbildīgās administratīvās iestādes sadarbojas cita ar citu un ar Komisiju, lai nodrošinātu atbilstību likumiem Kopienas sistēmas ietvaros."

17 Šīs regulas I un II sadaļa reglamentē attiecīgi "palīdzību pēc pieprasījuma" un "spontāna palīdzību".

18 Minētās regulas V sadaļā "Muitas informācijas sistēma" ir ietverta 2. nodaļa "MIS darbība un izmantošana", kurā ir iekļauts tās 24. pants, kas ir izteikts šādi:

"MIS sastāv no centrālās datu bāzes, un tā ir pieejama caur termināliem katrā dalībvalstī un Komisijā. Tajā ietilpst tikai dati, tostarp arī personas dati, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi, kā paredzēts 23. panta 2. punktā, kuri iedalīti šādās kategorijās:

[..]

g) aizturētas, atsavinātas vai konfiscētas preces;

[..]."

Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2016/346

19 Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2016/346 (2016. gada 10. marts), ar ko nosaka pozīcijas, kas iekļaujamas Muitas informācijas sistēmā (OV 2016, L 65, 40. lpp.), 1. apsvērumā ir noteikts:

"[MIS] mērķis ir palīdzēt kompetentajām iestādēm novērst, izmeklēt un saukt pie atbildības par darbībām, kas pārkāpj tiesību aktus muitas jomā un lauksaimniecības tiesību aktus. Lai sasniegtu šo mērķi, dalībvalstu kompetentās iestādes ievada informāciju MIS par attiecīgajiem notikumiem, piemēram, par preču atsavināšanu vai aizturēšanu. Lai MIS arī turpmāk apmierinātu kompetento iestāžu vajadzības, ir jāatjaunina to pozīciju saraksts, kas iekļaujamas MIS."

Tiesiskais regulējums attiecībā uz statistikas datiem par ārējo tirdzniecību

20 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 471/2009 (2009. gada 6. maijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm un par Padomes Regulas (EK) Nr. 1172/95 atcelšanu (OV 2009, L 152, 23. lpp.) 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ārējās tirdzniecības statistikā atspoguļo preču importu un eksportu.

[..]

Dalībvalstis reģistrē importu, ja preces tiek ievestas Kopienas statistikas teritorijā saskaņā ar vienu no šādām muitas procedūrām, kas noteiktas Muitas kodeksā:

a) laišana brīvā apgrozībā;

b) ievešana pārstrādei;

[..].”

21 Šīs regulas 4. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Šīs regulas 3. panta 1. punktā minētā preču importa un eksporta reģistrācijas datu avots ir muitas deklarācija, tostarp iespējamie statistikas datu labojumi vai izmaiņas, kas izriet no muitas lēmumiem.”

22 Minētās regulas 5. panta 1. punktā ir noteikts:

“No 3. panta 1. punktā minētās importa un eksporta reģistrācijas dalībvalstis iegūst šādus datus:

[..]

c) preču statistiskā vērtība pie tās dalībvalsts robežas, kas importē vai eksportē preces;

[..].”

23 Regulas Nr. 471/2009 6. pantā ir paredzēts:

“1. Par katru mēneša pārskata periodu dalībvalstis apkopo statistiku par preču importu un eksportu, izsakot vērtībā un daudzumā, šādos dalījumos:

a) preču kods;

b) importēšanas/eksportēšanas dalībvalstis;

c) partnervalstis;

d) statistikas procedūra;

e) darījuma veids;

f) preferenciāls režīms importam;

g) pārvadājuma veids.

[..].”

24 Šīs regulas 8. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nosūta Komisijai (*Eurostat*) 6. panta 1. punktā minēto statistiku ne vēlāk kā 40 dienas pēc katra attiecīgā mēneša pārskata perioda beigām.

Dalībvalstis nodrošina, ka statistikā ir iekļauta informācija par visu importu un eksportu attiecīgajā pārskata periodā, veicot korekcijas, ja dati nav pieejami.

[..].”

25 Komisijas Regulas (ES) Nr. 113/2010 (2010. gada 9. februāris), ar ko attiecībā uz tirdzniecības aptvērumu, datu definīciju, statistikas apkopošanu par tirdzniecību uzņēmumu raksturlielumu dalījumā un faktūras valūtas dalījumā un īpašām precēm vai pārvietojumiem īsteno Regulu Nr. 471/2009 (OV 2010, L 37, 1. lpp.), 4. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Statistiskā vērtība pamatojas uz preču vērtību laikā un vietā, kur preces šķērso galamērķa dalībvalsts robežu (par importu) un faktiskā eksporta dalībvalsts robežu (par eksportu).

Statistisko vērtību aprēķina, pamatojoties uz 2. punktā minēto preču vērtību, un vajadzības gadījumā to koriģē, ņemot vērā transporta un apdrošināšanas izmaksas saskaņā ar 4. punktu.

2. Ņemot vērā vērtēšanas principus, kas noteikti Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta īstenošanas nolīgumā (PTO muitas vērtēšanas nolīgums), importa vai eksporta preču vērtība ir šāda:

a) pārdošanas vai pirkšanas gadījumā cena, kas faktiski samaksāta vai maksājama par importētajām vai eksportētajām precēm, izņemot brīvi noteiktas vai fiktīvas vērtības;

b) citos gadījumos – cena, kas tiktu maksāta pārdošanas vai pirkšanas gadījumā.

Muitas vērtību izmanto, ja tā saskaņā ar muitas kodeksu noteikta precēm laišanai brīvā apgrozībā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

26 2012. gadā *FAWKES*, prasītāja pamatlietā, ieveda Savienībā Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes tekstilizstrādājumus. Ungārijas muitas dienests uzskatīja, ka saskaņā ar Muitas kodeksa 29. pantu deklarētās darījumu vērtības bija neparasti zemas. Uzskatot, ka nav iespējams noteikt šo preču muitas vērtību, balstoties uz darījuma vērtību, atbilstoši šā kodeksa 29. pantā paredzētajam noteikumam vai izmantot kādu no tā 30. pantā paredzētajām metodēm, šis dienests šajā nolūkā piemēroja minētā kodeksa 31. pantu un pieņēma vairākus lēmumus, kurus prasītāja pamatlietā ir pārsūdzējusi kompetentajā valsts tiesā.

27 Kā izriet gan no prasītājas pamatlietā, gan no Ungārijas valdības iesniegtajiem apsvērumiem, kurus šajā ziņā apstiprina Tiesai iesniegtie lietas materiāli, kompetentā valsts tiesa šos lēmumus atcēla. Ungārijas muitas dienests pieņēma jaunus lēmumus, kuri arī tika atcelti pēc tam, kad prasītāja pamatlietā bija tos pārsūdzējusi. Rezultātā muitas dienests pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā muitas vērtība tika noteikta saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Šim nolūkam tas izmantoja elementus, kas izriet no valsts datubāzes un attiecas uz 90 dienu laikposmu, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc atmuitošanas. Minētais muitas dienests neņēma vērā citas atmuitošanas darbības, kuras bija veikusi prasītāja pamatlietā.

28 Lai pamatotu savu pieteikumu attiecībā uz apstrīdēto lēmumu, prasītāja pamatlietā apgalvoja, pirmkārt, ka Ungārijas muitas dienestam, lai noteiktu muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktu, esot bijis jāaplūko datubāzes, kuras uztur vairāki

Savienības dienesti, piemēram, Eiropas Komisijas ģenerāldirektorāts (ĢD) "Nodokļu politika un muitas savienība" (*TAXUD*), Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un *Eurostat*, proti, Eiropas Savienības statistikas birojs. Otrkārt, šis muitas dienests neesot drīkstējis neņemt vērā darījumu vērtības, kas saistītas ar citām precēm, kuras, kompetentajām iestādēm to neapstrīdot, prasītāja pamatlietā esot ievedusi Ungārijā un citās dalībvalstīs. Treškārt, prasītāja pamatlietā uzskata, ka laikposmam, kurš jāņem vērā, nosakot muitas vērtību, vajadzēja būt ilgākam par 90 dienu laikposmu, uz kuru ir atsaucies minētais muitas dienests.

29 Tā kā valsts pirmās instances tiesa šo prasību noraidīja, prasītāja pamatlietā iesniedza kasācijas sūdzību *Kúria* (Augstākā tiesa, Ungārija), kas ir iesniedzējtiesa. Savas kasācijas sūdzības pamatojumam prasītāja pamatlietā atkārtoja savus iebildumus saistībā ar apgalvoto pienākumu noteikt muitas vērtību, aplūkojot Savienībā uzturētās datubāzes, ņemt vērā darījumu vērtības, kas saistītas ar citām minētās prasītājas ievestajām precēm, un ņemt vērā nozīmīgo laikposmu, kurš ir ilgāks par 90 dienām.

30 Iesniedzējtiesa uzskata – ja runa ir par muitas vērtības noteikšanu, balstoties uz identisku vai līdzīgu preču darījuma vērtību Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta izpratnē, valsts muitas dienestam ir aizliegts nevērsties pie citu dalībvalstu muitas dienestiem. Tā kā Savienības līmenī nav datu bāzes, kurā būtu apkopota vajadzīgā informācija, šī norma esot jāinterpretē tādējādi, ka tā ļauj dalībvalsts muitas dienestam pieprasīt informāciju no attiecīgajām iestādēm citās dalībvalstīs.

31 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka muitas dienests var neņemt vērā darījumu vērtības, kas izmantotas, veicot atmuitošanu pēc tā paša importētāja pieprasījuma, ja pastāv šaubas par šo muitas vērtību pieņemamību minētā kodeksa 29. panta izpratnē. Iesniedzējtiesa arī uzskata, ka 90 dienu laikposms, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc atmuitošanas, atbilst šā kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētajam tādu preču jēdzienam, kuras eksportētas uz Savienību "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad novērtējamās preces".

32 Šajos apstākļos *Kúria* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Muitas kodeksa] 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka muitas vērtības noteikšanai var tikt ņemtas un ir jāņem vērā tikai tās vērtības, kas norādītas datubāzē, kura izveidota, balstoties uz dalībvalsts muitas iestādes pašas veiktajām atmuitošanas procedūrām?

2) Ja atbilde uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir noliedzoša – vai muitas vērtības noteikšanai saskaņā ar 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu ir jāvēršas pie citu dalībvalstu muitas dienestiem, lai noskaidrotu to datubāzēs norādīto līdzīgu preču muitas vērtību, un/vai ir jāaplūko kāda [Savienības] datubāze, lai izmantotu tajā norādītās muitas vērtības?

3) Vai Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka muitas vērtības noteikšanai nedrīkst ņemt vērā atmuitošanas pieteikuma iesniedzēja veikto darījumu vērtības pat tad, ja ne valsts muitas dienesti, ne citu dalībvalstu muitas dienesti nav tās apšaubījuši?

4) Vai Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta nosacījums, kas izteikts ar formulējumu "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", ir jāinterpretē tādējādi, ka atsauces periodu var noteikt kā 45 dienas pirms un 45 dienas pēc atmuitošanas?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

33 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, dalībvalsts muitas dienests var aprobežoties ar to, ka tiek izmantoti elementi, kas atrodami valsts datubāzē, kurā tas ievada datus un kuru tas pārvalda, vai arī tam ir jāpiekļūst informācijai, kura ir citu dalībvalstu muitas dienestu vai Savienības iestāžu un dienestu rīcībā, vajadzības gadījumā vēršoties tajos ar lūgumu, lai saņemtu papildu datus šīs vērtības noteikšanas vajadzībām.

34 Ir jānorāda, ka ar muitas novērtējumu saistītās Savienības tiesību normas ir vērstas uz to, lai izveidotu taisnīgu, vienotu un neitrālu sistēmu, kas izslēdz patvaļīgu vai fiktīvu muitas vērtību izmantošanu. Tādējādi muitas vērtībai cik vien iespējams ir jāatspoguļo ievestās preces reālā ekonomiskā vērtība un tajā ir jāņem vērā visi šīs preces elementi, kuriem ir ekonomiska vērtība (spriedums, 2020. gada 9. jūlijs, *Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya "Mitnitsi"*, C-76/19, EU:C:2020:543, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Turklāt, ņemot vērā pakārtotības attiecības, kas pastāv starp Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā paredzētajām dažādajām muitas vērtības noteikšanas metodēm, muitas dienestiem ir jāizrāda pienācīga rūpība, īstenojot katru no šajā tiesību normā secīgi paredzētajām metodēm, pirms tie var izdarīt secinājumu par tās nepiemērojamību (spriedums, 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 52. punkts).

36 Tādējādi, ja muitas dienests nolemj noteikt muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) apakšpunktu, tam savs vērtējums ir jābalsta uz elementiem, kas attiecas uz Īstenošanas regulas 142. panta 1. punkta c) apakšpunktā definētajām identiskajām precēm, kuras eksportētas tajā pašā laikā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad novērtējamās preces, vienlaikus ievērojot pārējos šīs pēdējās regulas 150. pantā paredzētos nosacījumus, tostarp attiecībā uz to, kādā līmenī tiek pārdotas šīs identiskās preces, attiecībā uz pārdoto daudzumu, kā arī personu, kura tās ir pārdevusi.

37 Līdzīgi, ja muitas dienests pēc tam, kad tas ir konstatējis, ka Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā metode nav piemērojama, nolemj noteikt muitas vērtību saskaņā ar šā kodeksa 30. panta 2. punkta b) apakšpunktu, tam savs vērtējums ir jābalsta uz elementiem, kas attiecas uz līdzīgām precēm – kā tās definētas Īstenošanas regulas 142. panta 1. punkta d) apakšpunktā –, kuras izvestas uz Savienību tajā pašā laikā vai aptuveni tajā pašā laikā, vienlaikus ievērojot pārējos nupat minētās regulas 151. pantā izvirzītos nosacījumus, kuri ir identiski tās 150. pantā izvirzītajiem nosacījumiem.

38 Šajā kontekstā, ņemot vērā tiem uzlikto rūpības pienākumu Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta īstenošanā, muitas dienestiem ir pienākums aplūkot visus to rīcībā esošos informācijas avotus un datubāzes, lai noteiktu muitas vērtību visprecīzāk un pēc iespējas tuvāk realitātei (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 9. novembris, "*LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 56. punkts, un 2019. gada 20. jūnijs, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, 27. punkts).

39 Šis pienākums nozīmē, ka katram muitas dienestam, pieņemot motivētu lēmumu saskaņā ar minētā kodeksa 6. panta 3. punktu, ir pienākums izmantot valsts datubāzi, kuru tas pārvalda un papildina, ciktāl tā sniedz informāciju, kas nepieciešama Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta piemērošanai. Savukārt muitas dienestam nav pienākuma sistemātiski pēc savas ierosmes vai vienkārši pēc pieprasījuma mēģināt piekļūt informācijas avotiem vai datubāzēm, kas tam nav nepieciešami Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta piemērošanai, it īpaši tad, ja šim dienestam nav brīvas un tūlītējas piekļuves šiem informācijas avotiem vai šīm datubāzēm vai ja šajos avotos un datubāzēs atrodamie dati nav iekļaujami saskaņā ar šo tiesību normu pieņemtā lēmuma pamatojumā.

40 Šajā ziņā ir jānorāda, ka muitas dienesti valsts datubāzēs datus ievada, izmantojot muitas deklarācijas, kas šiem dienestiem iesniegtas saskaņā ar Muitas kodeksu. Konkrēti, no Regulas Nr. 471/2009 3. panta 1. punkta otrās daļas un 4. panta 1. punkta, lasot tos kopsakarā, izriet, ka dalībvalstīm – izmantojot muitas deklarāciju kā reģistrējamo datu avotu – ir pienākums reģistrēt jebkādu preču importu to teritorijā, kura atrodas Savienības statistiskajā teritorijā šīs pašas regulas 2. panta b) punkta izpratnē. Muitas dienestu ievākto statistikas datu vidū saskaņā ar šīs pašas regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu ir preču statistiskā vērtība uz importētājas dalībvalsts robežas, kas saskaņā ar Regulas Nr. 113/2010 4. panta 1. punktu balstās uz preču vērtību brīdī un vietā, kur tās šķērso importētājas dalībvalsts robežu.

41 Tādējādi šādi izveidotas valsts datubāzes principā var norādīt uz elementiem, kas vajadzīgi Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta piemērošanai. Turklāt katra no šīm valsts datubāzēm pēc definīcijas ir brīvi un tūlītēji pieejama attiecīgās dalībvalsts muitas dienestam, kas tajā ievada datus un to pārvalda.

42 Šādos apstākļos eventuāls dalībvalsts, kurā notiek muitošanas procedūra, muitas dienesta pienākums izmantot informāciju, kas izriet no datubāzēm, kuras ir izveidojuši un pārvalda citu dalībvalstu muitas dienesti vai Savienības dienesti, ir atkarīgs no tā, vai attiecīgais muitas dienests var muitas vērtību noteikt atbilstoši Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam, izmantojot informāciju, kas ir tā tiešā rīcībā. Ja šā dienesta rīcībā jau ir nepieciešamā informācija no datubāzēm, kurās tas ievada datus un kuras tas pārvalda, citu muitas dienestu vai Savienības dienestu pārvaldītajās datubāzes nav īpaši noderīgas.

43 Turklāt brīva un tūlītēja piekļuve katrai valsts datubāzei ir rezervēta tikai attiecīgās dalībvalsts muitas dienestam, kas tajā ievada datus un to pārvalda – līdz ar to citu dalībvalstu attiecīgās iestādes informāciju var iegūt vienīgi, iesniedzot lūgumu saskaņā ar Regulu Nr. 515/97.

44 No Regulas Nr. 515/97 1. panta 1. punkta izriet, ka tajā ir paredzēti nosacījumi, ar kādiem dalībvalstu administratīvās iestādes, kas ir atbildīgas par muitas un lauksaimniecības noteikumu īstenošanu, sadarbojas savā starpā un ar Komisiju, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu. Šī palīdzība tiek sniegta vai nu pēc pieprasījuma saskaņā ar šīs regulas I sadaļas noteikumiem, vai arī pēc savas iniciatīvas saskaņā ar minētās regulas II sadaļu – situācijās, kas atšķiras no vienkāršas pārbaudes muitas vērtības noteikšanas mērķiem.

45 Šādos apstākļos, ja attiecīgās dalībvalsts datubāzē esošā informācija ir pietiekama, lai šīs dalībvalsts muitas dienests varētu noteikt muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, pienākums sistemātiski meklēt informāciju citu dalībvalstu muitas iestāžu pārvaldītajās datubāzēs varētu nevajadzīgi apgrūtināt jebkādas pārbaudes procedūras, bet tas varētu apdraudēt mērķa – cīnīties pret krāpšanu un jebkādu prettiesisku rīcību – īstenošanu. Proti, šis mērķis, kas ir noteikts LESD 325. pantā un Muitas kodeksa astotajā apsvērumā, prasa,

lai muitas pārbaudes tiktu pabeigtas laikus, ļaujot efektīvi un pilnībā iekasēt muitas nodokļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 209.–211. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Attiecībā uz Savienības līmenī uzskaitītajiem statistikas datiem, it īpaši tiem, kuri ir minēti Tiesai iesniegtajos rakstveida apsvērumos, nav skaidrs, vai šie dati – ņemot vērā, ka tie ir agregēti un konfidenciāli, – noteikti ietver elementus, kurus var izmantot, lai noteiktu muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

47 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ar Regulu Nr. 515/97 atbilstoši tās V sadaļai ir izveidota muitas informācijas sistēma, kas sastāv no centrālās datubāzes, kura ir pieejama no termināļiem katrā dalībvalstī un no Komisijas. Tomēr no šīs regulas 24. panta g) punkta, kā arī Īstenošanas regulas 2016/346 1. apsvēruma izriet, ka dalībvalstu kompetentās iestādes papildina muitas informācijas sistēmu kopā ar informāciju par nozīmīgiem notikumiem, piemēram, preču atsavināšanu vai aizturēšanu. Tādējādi muitas informācijas sistēmā nav ietverta informācija par jebkuru atmuitošanu Savienības muitas teritorijā, no kuras kompetentās iestādes jebkurā gadījumā varētu iegūt informāciju, kas vajadzīga, lai noteiktu preces muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

48 Līdzīgi no Regulas Nr. 471/2009 5., 6. un 8. panta izriet, ka dalībvalstis nosūta *Eurostat* apkopotos datus par importu, kas izteikti procentos un sadalīti ar preču kodu. Kā izklāstīts šī sprieduma 36. un 37. punktā, muitas vērtības noteikšanai saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu ir jāpārbauda tādi elementi kā fiziskās īpašības, kvalitāte, reputācija, savstarpēja aizvietojamība, kā arī vērā ņemtās pārdošanas komerciālā pakāpe.

49 Līdz ar to – kā norāda Ungārijas valdība – dati, kurus dalībvalstis ir pārsūtījušas *Eurostat* saskaņā ar Regulu Nr. 471/2009, paši par sevi nešķiet piemēroti, lai sniegtu iespēju muitas dienestam noteikt muitas vērtību atbilstoši Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam.

50 Tas attiecas uz jebkuru Savienības līmenī izveidotu datubāzi, kas ietver muitas jomā nozīmīgu informāciju, piemēram, informāciju par tarifiem, izcelsmes noteikumiem, papildu nodokļiem un citiem maksājumiem, procedūrām un importēšanas formalitātēm, prasībām attiecībā uz produktiem, tirdzniecības šķēršļiem un tirdzniecības plūsmu statistiku, bet kurā nav sniegta precīza informācija, kas sniegtu iespēju noteikt muitas vērtību saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

51 Turklāt muitas dienestiem uzliktais pienākums norādīt pamatojumu Muitas kodeksa īstenošanas ietvaros ietekmē iespēju izmantot Savienības dienestu pārvaldītas datubāzes krāpšanas novēršanai.

52 Muitas kodeksa 6. panta 3. punktā ir noteikts, ka muitas dienesti sniedz pamatojumu rakstveida lēmumiem, kas rada nelabvēlīgas sekas personām, kurām tie ir adresēti.

53 Tādējādi pienākumam norādīt pamatojumu, kas muitas dienestiem ir uzlikts Muitas kodeksa īstenošanas ietvaros, pirmkārt, ir jāļauj skaidri un nepārprotami saprast iemeslus, kuru dēļ tie ir noraidījuši vienu vai vairākas muitas vērtības noteikšanas metodes – šajā gadījumā Muitas kodeksa 29. pantā paredzēto metodi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 44. punkts).

54 Otrkārt, šis pienākums nozīmē, ka minētajiem dienestiem savā lēmumā, ar kuru tiek noteikts maksājamā ievedmuitas nodokļa apmērs, informācija, uz kuras pamata ir tikusi aprēķināta preču muitas vērtība – kas šajā gadījumā aprēķināta, pamatojoties uz Muitas kodeksa 30. panta 2. punktu, – ir jāizklāsta gan tāpēc, lai lēmuma adresāts varētu vislabākajos apstākļos aizstāvēt savas tiesības un, pilnībā apzinoties lietas apstākļus, nolemt, vai ir lietderīgi to pārsūdzēt, gan arī tāpēc, lai ļautu tiesām veikt minētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 45. punkts).

55 Pat pieņemot, ka tā varētu izrādīties noderīga muitas vērtības noteikšanai – konfidenciāla informācija no datubāzes, kuras mērķis ir, izmantojot statistikas izpētes metodes, atklāt komerciālus modeļus, kas var būt krāpšanas gadījumi, nevar būt daļa no pamatojuma, kas prasīts Muitas kodeksa 6. panta 3. punktā. Tātad datubāzi, no kuras šie elementi izriet, nevar uzskatīt par tādu, kas ir pieejama muitas dienestiem, lai noteiktu muitas vērtību Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta izpratnē.

56 Tomēr šā sprieduma 42.–55. punktā izklāstītie apsvērumi neliedz dalībvalsts muitas dienestam, ņemot vērā katras lietas apstākļus un ievērojot savu rūpības pienākumu, nosūtīt citu dalībvalstu muitas dienestiem vai Savienības iestādēm un dienestiem atbilstīgus lūgumus, lai iegūtu papildu informāciju, kas tam ir vajadzīga muitas vērtības noteikšanai (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 55. punkts), ja vien tā var tikt darīta zināma attiecīgajam ekonomikas dalībniekam saskaņā ar Muitas kodeksa 6. panta 3. punktu.

57 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu ir jāsniedz šāda atbilde: Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, dalībvalsts muitas dienests var aprobežoties ar to, ka tiek izmantota informācija, kas atrodama valsts datubāzē, kurā tas ievada datus un kuru tas pārvalda, un šim dienestam, ja šī informācija šai vajadzībai ir pietiekama, nav jāpiekļūst informācijai, kura ir citu dalībvalstu muitas dienestu vai Savienības iestāžu un dienestu rīcībā; taču – gadījumā, ja tas tā nav, – tas neskar minētā muitas dienesta iespēju vērsties šajos dienestos vai šajās iestādēs ar lūgumu, lai saņemtu papildu datus muitas vērtības noteikšanas nolūkos.

Par trešo jautājumu

58 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts muitas dienests, nosakot muitas vērtību, var neņemt vērā citu atmuitošanas pieprasītāja darījumu vērtības, pat ja šis dienests vai citu dalībvalstu muitas dienesti minētās vērtības nav apstrīdējuši.

59 No Īstenošanas regulas 150. panta 5. punkta un 151. panta 5. punkta izriet, ka attiecīgi identisku vai līdzīgu preču darījuma vērtība ir jāsaprot kā citu, novērtējamajām precēm identisku vai līdzīgu preču darījuma vērtība, kura iepriekš noteikta saskaņā ar Muitas kodeksa 29. pantu.

60 Šie noteikumi neizslēdz, ka, lai noteiktu konkrēto importēto preču muitas vērtību atbilstoši Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam, tiek ņemtas vērā darījumu vērtības, kuras attiecībā uz citām šā paša ekonomikas dalībnieka importētajām precēm noteiktas saskaņā ar šā kodeksa 29. pantu.

61 Tomēr saskaņā ar Muitas kodeksa 78. panta 1. un 2. punktu muitas dienesti pēc preču atlaišanas var pārskatīt muitas deklarāciju un/vai pārbaudīt tirdzniecības dokumentus un datus par attiecīgajām precēm. Turklāt no Muitas kodeksa 221. panta 3. punkta izriet, ka gan sākotnēji noteiktā summa, gan summa, kas, eventuāli ir noteikta pēc pārskatīšanas vai pārbaudes, ir jāpaziņo parādniekam trīs gadu laikā no muitas parāda rašanās dienas.

62 Visbeidzot, no Īstenošanas regulas 181.a panta izriet – ja muitas dienestam ir pamats apšaubīt, ka importēto preču deklarētā vērtība ir par tām samaksātā vai maksājamā kopsumma, tas var noraidīt deklarēto cenu, ja šīs šaubas turpina pastāvēt pēc tam, kad tas, iespējams, ir lūdzis sniegt jebkādu informāciju vai jebkādu papildu dokumentu, un pēc tam, kad tas ir devis attiecīgajai personai saprātīgu iespēju paust savu viedokli par iemesliem, ar kuriem minētās šaubas ir pamatotas (spriedums, 2016. gada 16. jūnijs, *EURO 2004. Hungary*, C-291/15, EU:C:2016:455, 31. punkts).

63 No visām šā sprieduma 59.–62. punktā minētajām tiesību normām izriet – ja dalībvalsts muitas dienests konkrētā importa muitas vērtību nosaka saskaņā ar Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, tas var neņemt vērā muitas vērtības, kas deklarētas saistībā ar citām precēm, kuras šis pats ekonomikas dalībnieks ir importējis dalībvalstī, ja vien minētais dienests tās iepriekš ir apstrīdējis saskaņā ar Muitas kodeksa 78. panta 1. un 2. punktu, ievērojot šā kodeksa 221. pantā noteiktos termiņus un Īstenošanas regulas 181.a pantā noteikto procedūru.

64 Situācija ir atšķirīga, ja attiecīgais ekonomikas dalībnieks atsaucas uz darījumu vērtībām, kas saistītas ar importu uz citām dalībvalstīm. Proti, tā kā dalībvalsts muitas dienests nevar ietekmēt citu dalībvalstu attiecīgo dienestu izvēli saistībā ar Īstenošanas regulas 181.a panta piemērošanu vienai vai vairākiem preču importa gadījumiem, tas, ka nupat minētais dienests nav apšaubījis attiecīgās darījumu vērtības, pats par sevi nevar liegt šim dienestam novērtēt importētāja norādīto darījumu vērtību ticamību. Šādā gadījumā šis muitas dienests saglabā iespēju neņemt vērā deklarētās muitas vērtības saistībā ar citu importu, ko veicis attiecīgais ekonomikas dalībnieks, taču ar nosacījumu, ka tas pamato šo neņemšanu vērā atbilstoši Muitas kodeksa 6. panta 3. punktam, atsaucoties uz informāciju, kas ietekmē attiecīgo darījumu vērtību ticamību.

65 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāsniedz šāda atbilde: Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts muitas dienests, nosakot muitas vērtību, var neņemt vērā citu atmuitošanas pieprasītāja veikto darījumu vērtības, pat ja šis dienests vai citu dalībvalstu muitas dienesti šīs vērtības nav apstrīdējuši, ja vien, pirmkārt, attiecībā uz darījumu vērtībām, kuras saistītas ar šajā dalībvalstī importētajām precēm, minētais dienests tās iepriekš ir apstrīdējis saskaņā ar Muitas kodeksa 78. panta 1. un 2. punktu, ievērojot tā 221. pantā noteiktos termiņus un Īstenošanas regulas 181.a pantā noteikto procedūru, un, otrkārt, attiecībā uz darījumu vērtībām, kas saistītas ar precēm, kuras importētas uz citām dalībvalstīm, šis pats muitas dienests pamato šo neņemšanu vērā atbilstoši Muitas kodeksa 6. panta 3. punktam, norādot uz informāciju, kas ietekmē attiecīgo darījumu vērtību ticamību.

Par ceturto jautājumu

66 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā lietotais tādu preču jēdziens, kuras eksportētas "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, muitas dienests var izmantot tikai tos datus par darījuma vērtībām, kuri attiecas uz 90 dienu laikposmu, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc novērtējamo preču atmuitošanas.

67 Kā norādīts šā sprieduma 34. punktā, muitas vērtēšanas noteikumu mērķis ir izveidot taisnīgu, vienotu un neitrālu sistēmu, kas izslēdz patvaļīgu vai fiktīvu muitas vērtību izmantošanu. Tādējādi muitas vērtībai cik vien iespējams ir jāatspoguļo ievesto preču reālā ekonomiskā vērtība un tajā ir jāņem vērā visi šīs preces elementi, kuriem ir ekonomiska vērtība.

68 Šajā kontekstā muitas dienestiem – kā tas ir norādīts šā sprieduma 38. punktā – ir jāizmanto visi to rīcībā esošie informācijas avoti un datubāzes, lai muitas vērtību noteiktu pēc iespējas precīzāk un pēc iespējas tuvāk realitātei.

69 Muitas dienestu pienākums noteikt muitas vērtību, pamatojoties uz identisku vai līdzīgu preču darījuma vērtību, kas eksportētas "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", ir jāsaprot, ņemot vērā šos mērķus.

70 Konkrēti, prasība ņemt vērā tādu preču darījuma vērtību, kuras eksportētas "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", kad novērtējamās preces, ir vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā darbības, kas ir notikušas datumā, kurš ir pietiekami tuvs eksportēšanas datumam, lai izvairītos no riska, ka tirdzniecības prakse un tirgus apstākļi ir būtiski mainījušies, ietekmējot novērtējamo preču cenas.

71 Tādējādi muitas dienests principā var ņemt vērā tikai tādu pašu vai līdzīgu preču darījuma vērtību, kas pārdotas izvešanai uz Savienību tās noteiktajā 90 dienu laikposmā, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc novērtējamo preču atmuitošanas. Šis laikposms šķiet esam pietiekami tuvu eksporta datumam, lai izvairītos no tirdzniecības prakses un tirgus apstākļu būtisku izmaiņu riska, kas ietekmē novērtējamo preču cenas. Tādējādi, ja minētais dienests secina, ka šajā laikposmā veiktu preču, kuras ir identiskas vai līdzīgas novērtējamajām precēm, eksporta darījumi tam ļauj noteikt šo preču muitas vērtību atbilstoši Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam, šim dienestam principā nevar tikt uzlikts pienākums paplašināt savu izpēti, iekļaujot tajā tādu pašu vai līdzīgu preču eksportu, kas noticis ārpus šā laikposma.

72 Ja 90 dienu laikposmā identiskas vai līdzīgas preces nav eksportētas, muitas dienestam ir jāpārbauda, vai šāda eksportēšana ir notikusi ilgākā laikposmā – taču laika ziņā ne pārāk attālinātā brīdī no novērtējamo preču eksporta datuma –, ar nosacījumu, ka šajā ilgākajā laikposmā komerciālā prakse un tirgus apstākļi, kas ietekmē novērtējamo preču cenas, būtībā ir palikuši tādi paši. Tikai tad, ja muitas dienests secina, ka šāds eksports nav noticis, un pārbaudi par to veic valsts tiesa, tas var secīgi izmantot Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktā vai – ja tas nav iespējams – tā 31. pantā paredzētās muitas vērtības noteikšanas metodes.

73 Līdz ar to uz ceturto jautājumu ir jāsniedz šāda atbilde: Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā lietotais tādu preču jēdziens, kuras eksportētas "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, muitas dienests var izmantot tikai tos datus par darījuma vērtībām, kuri attiecas uz 90 dienu laikposmu, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc novērtējamo preču atmuitošanas, ja vien šajā laikposmā notikušie darījumi tādu preču eksportēšanai uz Savienību, kuras ir identiskas vai līdzīgas novērtējamajai precei, sniedz iespēju noteikt pēdējo minēto preču muitas vērtību atbilstoši šai tiesību normai.

Par tiesāšanās izdevumiem

74 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, dalībvalsts muitas dienests var aprobežoties ar to, ka tiek izmantota informācija, kas atrodama valsts datubāzē, kurā tas ievada datus un kuru tas pārvalda, un šim dienestam, ja šī informācija šai vajadzībai ir pietiekama, nav jāpiekļūst informācijai, kura ir citu dalībvalstu muitas dienestu vai Eiropas Savienības iestāžu un dienestu rīcībā; taču – gadījumā, ja tas tā nav, – tas neskar minētā muitas dienesta iespēju vērsties šajos dienestos vai šajās iestādēs ar lūgumu, lai saņemtu papildu datus muitas vērtības noteikšanas nolūkos.**

2) **Regulas Nr. 2913/92 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts muitas dienests, nosakot muitas vērtību, var neņemt vērā citu atmuitošanas pieprasītāja veikto darījumu vērtības, pat ja šis dienests vai citu dalībvalstu muitas dienesti šīs vērtības iepriekš nav apstrīdējuši, ja vien, pirmkārt, attiecībā uz darījumu vērtībām, kuras saistītas ar šajā dalībvalstī importētajām precēm, minētais dienests tās iepriekš ir apstrīdējis saskaņā ar Regulas Nr. 2913/92 78. panta 1. un 2. punktu, ievērojot tās 221. pantā noteiktos termiņus un Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kura grozīta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 3254/94 (1994. gada 19. decembris), 181.a pantā noteikto procedūru, un, otrkārt, attiecībā uz darījumu vērtībām, kas saistītas ar precēm, kuras importētas uz citām dalībvalstīm, šis pats muitas dienests pamato šo neņemšanu vērā atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 6. panta 3. punktam, norādot uz informāciju, kas ietekmē attiecīgo darījumu vērtību ticamību.**

3) **Regulas Nr. 2913/92 30. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā lietotais tādu preču jēdziens, kuras eksportētas "tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā", ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot muitas vērtību saskaņā ar šo tiesību normu, muitas dienests var izmantot tikai tos datus par darījuma vērtībām, kuri attiecas uz 90 dienu laikposmu, no kurām 45 dienas ir pirms, bet 45 dienas ir pēc novērtējamo preču atmuitošanas, ja vien šajā laikposmā notikušie darījumi tādu preču eksportēšanai uz Eiropas Savienību, kuras ir identiskas vai līdzīgas novērtējamajai precei, sniedz iespēju noteikt pēdējo minēto preču muitas vērtību atbilstoši šai tiesību normai.**

[Paraksti]